

عنوان مقاله:

تاملی بر مدعای رورتی در خصوص دین: دین به مثابه توقف کننده گفتگو

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فلسفی، دوره 17، شماره 44 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

نبی الله سلیمانی - دکتری فلسفه، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، ایران.

خلاصه مقاله:

رورتی مدعی است متافیزیک دانان و عالمان دین با تفکیک حوزه عمومی (سیاست) از حوزه خصوصی (دین) هم‌رای و متفق القول اند. در حالی که متافیزیک دانان درصدد این هدف را با کشف ذات عمومی و خصوصی دریابند، نظریه پردازان تلاش می کنند این کار را با اولویت دهی عمومی به جای خصوصی و یا برعکس انجام دهند؛ اما رورتی با ایجاد خط انشقاقی بین حوزه خصوصی و حوزه عمومی مدعی است حوزه سیاست نیازی ندارد مبانی خود را از معیارهای فردی حوزه خصوصی که دین نیز بدان تعلق دارد کسب نماید. وی محوریت حقیقت با مشی معرفتی و دینی را از صحنه اندیشه برمی دارد و به جای آن گفتگو (همبستگی با «ما» های مختلف) را می نشانند که در آن هیچ عضوی بنیادی تر از دیگری نیست و هیچ عضوی مجاز به قضاوت در خصوص صلاحیت دیگری نیست. به زعم رورتی استدلال های دینی به مثابه شناختی محدود، نگرسته می شود که غیرقابل مذاکره است و به مثابه یک متوقف کننده گفتگو عمل می کند. اینجاست که دین نه تنها طریقی برای رد مرجعیت بقیه جهان می شود بلکه همچون طریقی جهت انسداد اراده توافق بین انسان ها عمل می کند. فرض ما این است دیدگاه رورتی در مورد دین که مبتنی بر نظریه تقدم سیاست بر دین است با ایده آلس در باب جامعه-ای که هم نخبگان کثرت گرایی دینی برایش اهمیت دارد و هم حفظ همبستگی سیاسی، متناقض است.

کلمات کلیدی:

حوزه خصوصی، حوزه عمومی، دوگانه انگاری، توقف کننده گفتگو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1929205>

